VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 241)**
- **Komisji Ustawodawczej (nr 132)**

z dnia 26 maja 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 241)

Komisji Ustawodawczej (nr 132)

26 maja 2015 r.

Komisje: Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Ustawodawcza, obradujące pod przewodnictwem poseł **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, rozpatrzyły:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (druki nr 1590 i 3397).

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Hubert Łaszkiewicz** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP wraz ze współpracownikami**, Ryszard Chruściak** radca w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Maciej Graniecki** szef Biura Trybunału Konstytucyjnego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Kwiatkowska, Barbara Orlińska, Marcin Wójcik, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller**, **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Otwieram, również w imieniu pana przewodniczącego Wojciecha Szaramy, wspólne posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka oraz Komisji Ustawodawczej. Stwierdzam obecność kworum.

Witam państwa posłów, Krzysztofa Łaszkiewicza ministra w Kancelarii Prezydenta RP, pana Macieja Granieckiego szefa Biura Trybunału Konstytucyjnego oraz wszystkie osoby biorące udział w dzisiejszym posiedzeniu.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny. Przystępujemy do rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania do przedstawionego przez Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, druki nr 1590 i 3397.

Poprawki zostały dostarczone państwu posłom oraz przedstawicielom Biura Legislacyjnego, którzy się z nimi zapoznali.

Przystępujemy do rozpatrzenia pierwszej poprawki do art. 1. Poprawka została zgłoszona przez Klub Parlamentarny Prawa i Sprawiedliwości. Bardzo proszę o głos panią poseł Krystynę Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy, aby art. 1 nadać brzmienie zgodne z Konstytucją, tj. usunąć słowa „i ustawa", czyli: „Trybunał Konstytucyjny jest organem władzy sądowniczej powołanym w celu wykonywania kompetencji określonych w Konstytucji". Nie można pisać „i ustawa", gdyż ustawami możemy dodawać dowolne kompetencje, zatem rozpatrywana ustawa, w co najmniej trzech miejscach dodaje kompetencje, które nie są przewidziane w konstytucji. Dotyczą one: prawa wydawania wyroków interpretacyjnych, wyroków wypełniających luki prawne oraz prawa przewidującego procedurę wydania postanowień o stwierdzeniu przejściowej niemożności sprawowania urzędu przez Prezydenta RP. To jest sprzeczne z konstytucją.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos odnośnie do poprawki? Nie słyszę?

Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki przedstawionej przez panią poseł Krystynę Pawłowicz? (8) Kto jest przeciwny? (26) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały pierwszą poprawkę.

Przystępujemy do drugiej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Wnosimy o skreślenie art. 3, ponieważ zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, nie powinno się powtarzać aktów, czyli regulacji, znajdujących się już w innych aktach wyższej rangi. To jest powtórzenie konstytucji.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Panie mecenasie, proszę o opinię Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Pod wyżej wymienioną poprawką zawarta jest uwaga, iż jej przyjęcie spowoduje bezprzedmiotowość trzeciej poprawki. Oznacza to, że w przypadku pozytywnej rekomendacji drugiej poprawki, automatycznie rekomendacja dla poprawki trzeciej będzie negatywna. W ten sposób należy rozumieć bezprzedmiotowość.

Chcemy również zgłosić uwagę, która odnosi się do drugiej poprawki, dotyczącą skreślenia art. 3. Ta poprawka nie zawiera konsekwencji dla projektu ustawy. Byłyby one odniesieniem się do treści art. 95 i art. 102, gdyż te przepisy zawierają odesłanie do art. 3, którego skreślenie proponują wnioskodawcy.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki drugiej? (10) Kto jest przeciwny? (29) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały drugą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania trzeciej poprawki. Proszę o głos panią poseł Krystynę Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy skreślenie w art. 3 ust. 6 mówiącego, że: „Trybunał rozstrzyga o stwierdzeniu przeszkody w sprawowaniu urzędu przez Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej". Rozwinięta procedura w art. 10 jest sprzeczna z konstytucją.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Czy przedstawiciele Biura Legislacyjnego mają uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Chcemy wskazać na niekompletność poprawki ze względu na fakt, że w art. 102 znajduje się odesłanie do art. 3 ust. 6. Wnioskodawcy w żaden sposób nie korygują tego odesłania.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do zaopiniowania trzeciej poprawki. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? (11) Kto jest przeciwny? (29) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały trzecią poprawkę.

Przechodzimy do zaopiniowania czwartej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy skreślić art. 4, ponieważ nie może istnieć przepis definiujący pojęcie ustawy, który jest efektem postanowień konstytucyjnych. Należy również objąć kontrolą konstytucyjną akty mające moc ustawy. Niemniej jednak w sposób bardzo niejasny i nieprecyzyjny znalazło się w ustawie sformułowanie: „Ilekroć w przepisach jest mowa o «ustawie» rozumie się przez to także akty normatywne, o których mowa w art. 234 Konstytucji oraz inne akty normatywne wydane na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie Konstytucji, które miały moc prawną równą mocy prawnej ustawy". W art. 234 jest mowa o rozporządzeniach Prezydenta z mocą ustawy. Chcemy doprecyzować i proponujemy, żeby zamiast „akty normatywne" napisać: „także rozporządzenia Prezydenta z mocą ustawy". Z kolei na podstawie obowiązujących przepisów,

w miejsce stwierdzenia: „akty normatywne wydane na podstawie przepisów", należy wprost napisać: „dekrety z mocą ustawy". Należy to doprecyzować, gdyż nie można dowolnie interpretować pojęcia ustawy. W obecnym brzmieniu jest ona nie do przyjęcia. Zapis nie jest jasny i pozwala na dowolne dopisywanie i tworzenie aktów.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Proszę przedstawicieli Biura Legislacyjnego o zajęcie stanowiska w tej kwestii.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Pani poseł odniosła się zarówno do czwartej, jak i piątej poprawki. Chcemy zaznaczyć, że pozytywna rekomendacja dla czwartej poprawki, będzie skutkowała automatycznie negatywną rekomendacją dla poprawki piątej, ze względu na wykluczanie się poprawek.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proszę się ustosunkować do tego, co powiedziałam. Akty prawne w art. 234 dotyczą tylko rozporządzenia prezydenta z mocą ustawy. Dlaczego mamy zostawić jedynie określenie „akty normatywne", a nie napisać wprost, jeżeli do tego artykuł odsyła? Proszę się ustosunkować do powyższej kwestii. Inne akty to „dekrety z mocą ustawy". Dlaczego pan twierdzi, że byłaby tu niezgodność? Doprecyzowanie jest zawsze konieczne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Pani poseł, nie wyraziłem negatywnych uwag odnośnie do treści poprawki. W moim przekonaniu merytoryczny zakres pojęciowy przepisu zawartego w art. 4 projektu jest tożsamy z propozycją, którą państwo zawierają w swojej piątej poprawce.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czwartej poprawki? (12) Kto jest przeciwny? (31) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały czwartą poprawkę.

Przechodzimy do zaopiniowania poprawki piątej. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

To jest ósma poprawka, dotycząca kompetencji Zgromadzenia Ogólnego, która jest przewidziana w art. 8 pkt 4. Należy wykreślić „stwierdzenie wygaśnięcia mandatu sędziego Trybunału Konstytucyjnego".

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Pani poseł, prosiłam i mówiłam, że przystępujemy do omawiania piątej poprawki.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ale przed chwilą już o niej mówiliśmy.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Nie, mówiliśmy o poprawce czwartej. Teraz przystąpiliśmy do omawiania piątej poprawki. Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Doprecyzowaliśmy, że chodzi o rozporządzenia Prezydenta z mocą ustawy i dekrety z mocą ustawy. Proponujemy, żeby takie brzmienie przyjąć w art. 4.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag, zatem przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem piątej poprawki? (11) Kto jest przeciwny? (31) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały piątą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania szóstej poprawki. Pani poseł Krystyna Pawłowicz, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

W art. 8 zależy nam na skreśleniu pkt 4, który nadaje Zgromadzeniu Ogólnemu prawo stwierdzenia wygaśnięcia mandatu sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Wychodzimy

z założenia, że decyduje o nim podmiot, który go powoływał. Zgromadzenie Ogólne może złożyć wniosek do Sejmu o podjęcie uchwały o wygaśnięciu mandatu sędziego. Tym powinien zajmować się Sejm. Podmiot, który kogoś powołuje, ma prawo również go odwoływać. Dlatego prosimy o wykreślenie pkt 4 z kompetencji Zgromadzenia Ogólnego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Panie mecenasie, proszę o ustosunkowanie się do powyższej kwestii.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Uważamy, że szóstą poprawkę należy rozpatrywać łącznie z osiemnastą, która nadaje brzmienie art. 36.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem szóstej poprawki? (9) Kto jest przeciwny? (31) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały szóstą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania siódmej poprawki. Została ona zgłoszona przez Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej. Bardzo proszę o uwagi przedstawicieli Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Pierwsza uwaga o charakterze porządkowym. Pozytywna rekomendacja dla siódmej poprawki powoduje negatywną rekomendację dla poprawek ósmej i dziewiątej. Dodatkowo jest ona w naszym przekonaniu niekompletna. Należy przyjąć, że wprowadzenie kadencyjności w odniesieniu do prezesa Trybunału Konstytucyjnego powinno także pociągać za sobą zawarcie w projekcie ustawy przepisu o charakterze dostosowującym, aby w sposób niebudzący wątpliwości przesądzić, jak należy postąpić z urzędującym prezesem i jak liczyć jego kadencję. Bez takiego przepisu nie będzie to jasne i mogą pojawić się wątpliwości.

Poseł Damian Raczkowski (PO):

Czy przedstawiciele Biura Legislacyjnego mogliby podpowiedzieć, jakie rozwiązanie można zastosować?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Szanowni państwo, na obecnym etapie uzupełnienie poprawki o dostosowujący przepis nie jest dopuszczalne. To są poprawki zgłoszone w drugim czytaniu i etap zgłaszania poprawek został już zamknięty.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem siódmej poprawki? (28) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (13) Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały siódmą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania ósmej poprawki. Bardzo proszę o głos przedstawicieli Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Jak już wcześniej wspomnieliśmy, pozytywne zarekomendowanie siódmej poprawki automatycznie spowoduje negatywną rekomendację dla poprawek ósmej i dziewiątej.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do zaopiniowania dziesiątej poprawki. To jest poprawka wysunięta przez Klub Parlamentarny Prawa i Sprawiedliwości. Czy pani poseł Krystyna Pawłowicz chciałaby zabrać głos? Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponuję, żeby Trybunał Konstytucyjny, jak mówi projekt ustawy, używał określenia konstytucyjnego, tj. następującego określenia: „Trybunał składa się z piętnastu sędziów". Natomiast w projekcie jest zapisane: „W skład Trybunału wchodzi piętnastu sędziów". To są dwa różne określenia. Trybunał Konstytucyjny jako organ działa tylko w składzie 15 sędziów, gdyż takie jest sformułowanie w Konstytucji. Należy podkreślić,

iż Trybunał „składa się”. Zupełnie inny sens wynika z nadanego określenia w projekcie, że „w skład Trybunału wchodzi”, ponieważ stwarza to możliwości dla różnego rodzaju składów i orzekania. Konstytucja wyraźnie określa, że Trybunał to 15 sędziów. Obecnie zmieniono sens postanowienia konstytucji, informując jaka jest liczba sędziów, z których dopiero potem można tworzyć składy orzekające. To jest sprzeczne z konstytucją.

Proponujemy nadać brzmienie: „Trybunał składa się z piętnastu sędziów”.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Panie mecenasie, proszę o zabranie głosu w tej kwestii.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Biuro nie zgłasza do tej poprawki żadnych uwag. W naszej ocenie jest to jedynie kwestia o charakterze redakcyjnym. Nie doszukaliśmy się zmiany normatywnej tego przepisu. Nie ma znaczenia, czy użyje się określenia „składa się”, czy „wchodzi w skład”.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dziesiątej poprawki? (14) Kto jest przeciwny? (23) Kto wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały dziesiątą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania jedenastej poprawki. Proszę bardzo panią poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponuję poprawkę, która będzie odpowiadała brzmieniu konstytucji. Określa ona, że: „Sędziów Trybunału wybiera indywidualnie Sejm na dziewięcioletnie kadencje”. Z kolei projekt dodaje sprawy, które są przedmiotem doprecyzowania Regulaminu Sejmu: „Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów” itd. Środkowa część zdania nie należy do kwestii procedury stawianej przed Trybunałem. Na to wyraża zgodę tylko konstytucja, a reguluje Sejm w swoim regulaminie. Proponujemy, żeby zostało tak jak konstytucja pozwala w brzmieniu: „Sędziów Trybunału wybiera indywidualnie Sejm na dziewięcioletnie kadencje”.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Nie widzę więcej chętnych do zabrania głosu. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem jedenastej poprawki? (13) Kto jest przeciwny? (22) Kto wstrzymał się od głosu? (3) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały jedenastą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania dwunastej poprawki. Pani poseł Krystyna Pawłowicz, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy, żeby osoba kandydująca na sędziego Trybunału Konstytucyjnego ukończyła studia prawnicze w Rzeczpospolitej Polskiej, a nie za granicą. Orzekanie o konstytucyjności polskiego prawa wymaga dogłębnej znajomości kraju oraz zakorzenienia w całej tradycji kultury polskiej. Uważamy, że nie może być to osoba, która ukończyła studia prawnicze za granicą i posiada równorzędny tytuł. Proponujemy skrócić sformułowanie: „ukończyła wyższe studia prawnicze w Rzeczpospolitej Polskiej i uzyskała tytuł magistra”.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dwunastej poprawki? (13) Kto jest przeciwny? (24) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały poprawkę dwunastą.

Przystępujemy do zaopiniowania trzynastej poprawki. Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy skreślić art. 19 i art. 20. Jest to materia będąca przedmiotem regulaminu Sejmu. Konstytucja zezwala na uregulowanie w drodze ustawy, trybu i prac postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Art. 19 i 20 regulują postępowanie przed Sejmem w sprawach dotyczących sędziów i są przedmiotem regulaminu Sejmu. Wykraczają one poza upoważnienie konstytucyjne.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Poproszę o opinię przedstawicieli Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

W ocenie Biura Legislacyjnego kwestie takie, jak wskazanie podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatów na sędziów Trybunału Konstytucyjnego, powinny być uregulowane w ustawie.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem trzynastej poprawki? (12) Kto jest przeciwny? (27) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały trzynastą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania czternastej poprawki. Czy pani poseł chce zabrać głos? Bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy, aby sędzia Trybunału nie podejmował dodatkowego zatrudnienia. To jest duży problem, ponieważ Trybunał Konstytucyjny jest niewydolny. Mimo, że dzieli się na składy, rocznie wydaje tylko ok. 70 wyroków. Chociaż nasze sądy lubią powoływać się na zagraniczne, europejskie wzorce, w niemieckim trybunale federalnym sędziowie nie podejmują żadnych zajęć dodatkowych. Mają wysokie wynagrodzenia i zajmują się tylko orzekaniem. W naszym kraju praca dydaktyczna jest niezwykle obciążająca. Przygotowanie do wykładu, śledzenie literatury, sprawdzanie prac magisterskich i egzaminowanie przeszkadzają w poprawnym wykonywaniu niezwykle ważnego zadania. Sędziowie nie są biedni i nie powinni podejmować dodatkowego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czternastej poprawki? (14) Kto jest przeciwny? (22) Kto wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały czternastą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania piętnastej poprawki. Bardzo proszę panią poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ustęp 2 w art. 23 dotyczył dodatkowego zatrudnienia, natomiast ust. 3 innego zajęcia o charakterze zarobkowym. Przykładowo, może to być zatrudnienie w fundacji lub pełnienie innej funkcji społecznej. Uważamy, że sędzia nie może również podejmować rozpraszających uwagę zadań. Powołany jest tylko do orzekania w sprawach, które określiła konstytucja.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem piętnastej poprawki? (11) Kto jest przeciwny? (24) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (4) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały piętnastą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania szesnastej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ze względu na pozbawienie możliwości dodatkowego zatrudnienia i zajęcia o charakterze zarobkowym przez sędziów, w art. 23 ust. 4 tworzymy wyjątek i zgadzamy się na podejmowanie innego rodzaju zajęcia. Nie przewidujemy możliwości powiadamiania o zatrudnieniu. Dodatkowe zajęcie może być podejmowane, jeżeli nie będzie uchybiać funkcji sędziego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Panie mecenasie, proszę o opinię.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka, zgodnie ze wskazaniem wnioskodawców, powinna być rozpatrywana razem z poprawkami dziewiętnastą i dwudziestą.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem szesnastej poprawki łącznie z dziewiętnastą i dwudziestą? (11) Kto jest przeciwny? (27) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały szesnastą poprawkę, głosowaną łącznie z dziewiętnastą i dwudziestą.

Przystępujemy do zaopiniowania siedemnastej poprawki. Bardzo proszę panią poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Artykuł 30 dotyczy postępowania dyscyplinarnego wobec sędziów. Projekt mówi, że od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego w drugiej instancji, skarga kasacyjna nie przysługuje sędziom Trybunału, karanym w procedurze dyscyplinarnej. Uważamy, iż konstytucja każdemu gwarantuje stopniowe postępowanie administracyjne, czyli dyscyplinarne, i nie ma od tego żadnego wyjątku. W art. 30 przewidujemy inną możliwość, tj. „Od orzeczenia dyscyplinarnego wydanego w drugiej instancji przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego".

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem siedemnastej poprawki? (10) Kto jest przeciwny? (26) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały siedemnastą poprawkę.

Przechodzimy do zaopiniowania poprawki dwudziestej pierwszej. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Poprawka dotyczy art. 44. Na podstawie konstytucję, która mówi, że Trybunał składa się z 15 osób, nie może być innego brzmienia, niż: „Trybunał orzeka w pełnym składzie". Ust. 2 określa: „Orzeczenia co do istoty sprawy zapadają jeśli w rozpoznaniu sprawy udział wzięło co najmniej 9 sędziów, z których co najmniej 8 głosowało za orzeczeniem". Ust. 3 brzmi: „Stosunek głosów podaje się do publicznej wiadomości", a ust. 4: „W sprawach o charakterze proceduralnym niekończących się orzeczeniem co do istoty, Trybunał orzeka w składzie 3 osobowym". Kolejny ust. 5 określa: „Rozprawie i posiedzeniu przewodniczy Prezes Trybunału. Prezes dla przewodniczenia rozprawie i posiedzeniu może wyznaczyć jednego z Wiceprezesów Trybunału". W ostatnim ust. 6 proponujemy zapis: „Jeżeli istnieją przesłanki wyłączenia Prezesa lub Wiceprezesów z udziału w orzekaniu lub inne ważne przyczyny, rozprawie i posiedzeniu przewodniczy najstarszy wiekiem sędzia Trybunału".

Chcę powiedzieć, że argument, który był często przytaczany jest nadużywany i dezinformujący, ponieważ nie wiadomo ilu sędziów bierze udział w obradach. Nie wymagamy, żeby skład był zawsze 15 osobowy. Wiadomo, że sędzia może być chory, dlatego piszemy w ust. 2: „Orzeczenia co do istoty sprawy zapadają jeśli w rozpoznaniu sprawy udział wzięło co najmniej 9 sędziów, z których co najmniej 8 głosowało za orzeczeniem". Nie może być sytuacji, że ustawy uchyla mniejszy niż 8 osobowy skład. Jest to patologia. Nie jest również argumentem, że dotychczasowa ustawa w obecnym brzmieniu to reguluje. To było i jest sprzeczne z konstytucją.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Proszę jeszcze przedstawicieli Biura Legislacyjnego o zabranie głosu w tej sprawie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Odnośnie do poprawki dwudziestej pierwszej, zgodnie z sugestią wnioskodawców, należy ją rozpatrywać łącznie z poprawkami trzydziestą drugą i trzydziestą ósmą. Pozytywna rekomendacja dla poprawki będzie skutkowała negatywną rekomendacją dla poprawki dwudziestej drugiej. Ponadto chcę wskazać, że w poprawce brak konsekwencji dla tekstu projektu. W art. 82 ust. 3 pojawia się odesłanie do art. 44. Wobec zaproponowanego brzmienia jest ono niepotrzebne.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dwudziestej pierwszej poprawki łącznie z trzydziestą drugą i trzydziestą ósmą? (8) Kto jest przeciwny? (24) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały poprawkę dwudziestą pierwszą, trzydziestą drugą i trzydziestą ósmą.

Przystępujemy do zaopiniowania poprawki dwudziestej drugiej. Proszę o głos przedstawicieli Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Chcemy zwrócić uwagę, że poprawka nie zawiera konsekwencji dla tekstu ustawy. W art. 82 ust. 3 znajduje się odesłanie do art. 44 ust. 1 pkt 1 lit. a. Tę jednostkę proponują państwo skreślić.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dwudziestej drugiej poprawki? (24) Kto jest przeciwny? (7) Kto wstrzymał się od głosu? (4) Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały dwudziestą drugą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania poprawki dwudziestej trzeciej. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Naszym zdaniem art. 45 ust. 1 w obecnym brzmieniu pozwala na nieuzasadnione rozdysponowanie i przydzielanie spraw, które mogą budzić wątpliwości. Stwierdza on: „Sędziów do składu orzekającego Trybunału, w tym przewodniczącego składu i sędziego sprawozdawcę, wyznacza prezes zgodnie z alfabetyczną listą sędziów, uwzględniając przy tym rodzaje, liczbę oraz kolejność wpływu spraw do Trybunału”. Nasze wątpliwości budzą „rodzaje” i różne inne okoliczności.

Proponujemy następujące brzmienie tego ustępu: „Sędziego sprawozdawcę wyznacza Prezes Trybunału zgodnie z alfabetyczną listą sędziów, uwzględniając przy tym kolejność wpływu spraw do Trybunału”.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dwudziestej trzeciej poprawki? (7) Kto jest przeciwny? (27) Czy ktoś się wstrzymał od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały dwudziestą trzecią poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania dwudziestej czwartej poprawki. Pani poseł Krystyna Pawłowicz, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Poprawka dotyczy art. 45 ust. 2. W obecnym brzmieniu mówi ona, że: „Prezes Trybunału, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza ze względu na przedmiot rozpoznawanej sprawy lub możliwość dochowania terminu przeprowadzenia pierwszej narady […] może wyznaczyć sędziego sprawozdawcę, odstępując od kryteriów wymienionych w ust. 1”. Z kolei nasza propozycja brzmi następująco: „W razie zagrożenia dochowania terminu przeprowadzenia pierwszej narady określonego zgodnie […] Prezes Trybunału może wyznaczyć sędziego sprawozdawcę, odstępując od kryteriów wymienionych w ust. 1”. Oczywiście dotyczy ono brzmienia, które nadaliśmy w art. 41 ust. 1, czyli „alfabetycznej listy”, uwzględniając kolejność wpływu. W razie zagrożenia dochowania terminu, od zasady zaproponowanej w ust. 1, możemy odstąpić tylko w powyższych sytuacjach.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dwudziestej czwartej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (25) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały dwudziestą czwartą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania dwudziestej piątej poprawki. Bardzo proszę panią poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Konsekwencją jest, że we wcześniejszych poprawkach przyjęliśmy zasadę, iż Trybunał powinien, zgodnie z konstytucją, działać w składzie 15, albo przynajmniej 9 osobowym. Przewodniczy zawsze Prezes lub Wiceprezes. W obecnym zapisie: „Prezes Trybunału może wyznaczyć termin pierwszej narady składu orzekającego". Proponujemy art. 45 ust. 3 nadać brzmienie: „Termin pierwszej narady składu orzekającego wyznacza Prezes lub Wiceprezes, który przewodniczy rozprawie i posiedzeniu".

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dwudziestej piątej poprawki? (5) Kto jest przeciwny? (25) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały dwudziestą piątą poprawkę.

Przechodzimy do zaopiniowania dwudziestej szóstej poprawki. Pani poseł Krystyna Pawłowicz, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy zmianę, wobec niejasności art. 46 ust. 1 pkt 1, który brzmi: „Sędzia Trybunału jest wyłączony z udziału z rozpoznawania sprawy jeśli: wydał akt normatywny będący przedmiotem wniosku, pytania prawnego lub skargi konstytucyjnej". Jest to nieprawidłowe i niejasne stwierdzenie, gdyż nie można „wydać pytania". Jak mamy rozumieć, że „wydał akt normatywny będący przedmiotem wniosku", a następnie „wydał pytanie prawne", lub „skargę konstytucyjną"? Proponujemy rozdzielić te sformułowania i w art. 46 ust. 1 pkt 1 powinno być stwierdzenie: „wydał akt normatywny będący przedmiotem wniosku". Jako poprawkę dwudziestą siódmą proponujemy po pkt 1 dodać pkt 1a w brzmieniu: „był autorem lub współautorem pytania prawnego lub skargi konstytucyjnej".

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Biura Legislacyjnego. Panie mecenasie, bardzo proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Pierwsza uwaga jest, że poprawki, o których wspomniała pani poseł, należy rozpatrywać łącznie. Druga dotyczy pkt 1. Poprawka zmierza do dosyć dalekiej modyfikacji tego punktu, wyłączając sędziego ze składu w sytuacji, w której wydał on akt normatywny będący przedmiotem pytania prawnego lub skargi konstytucyjnej. Poprawka ma charakter merytoryczny. Uwag legislacyjnych nie zgłaszamy.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawek dwudziestej szóstej i dwudziestej siódmej? (4) Kto jest przeciwny? (26) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały poprawki dwudziestą szóstą i dwudziestą siódmą.

Przystępujemy do zaopiniowania dwudziestej ósmej poprawki. Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy skreślenie Rady Ministrów jako obowiązkowego uczestnika postępowania przed Trybunałem, ponieważ nie ma obowiązku uczestniczenia w każdym postępowaniu dotyczącym przykładowo ustaw.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Poproszę o opinię Biuro Legislacyjne.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Zgodnie z sugestią wnioskodawców, została zawarta uwaga, żeby poprawkę rozpatrywać łącznie z poprawkami: czterdziestą pierwszą i czterdziestą ósmą.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawek: dwudziestej ósmej, czterdziestej pierwszej i czterdziestej ósmej? (7) Kto jest przeciwny? (23) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały poprawki: dwudziestą ósmą, czterdziestą pierwszą i czterdziestą ósmą.

Przystępujemy do zaopiniowania dwudziestej dziewiątej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy, aby obecność prokuratora generalnego była zawsze obligatoryjna, a nie jedynie w przypadku zgłoszenia. Jego udział w postępowaniu zawsze wiele wnosi w wyjaśnieniu sprawy. Jak wiemy, stanowisko prokuratora generalnego jest bardzo cenne od strony prawnej, gdyż jest to organ ochrony praworządności. Jego udział powinien być obowiązkowy.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przedstawiciel Biura Legislacyjnego chce zabrać głos, bardzo proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawka dwudziesta dziewiąta łączy się z poprawkami trzydziestą dziewiątą i pięćdziesiątą. W związku z tym, głosowanie powinno być łączne. Dodatkowo przyjęcie omawianej poprawki, pozytywna rekomendacja dla grupy trzech poprawek, spowoduje negatywną rekomendację dla poprawek: trzydziestej, trzydziestej pierwszej, czterdziestej i pięćdziesiątej pierwszej. Chcę zwrócić państwa uwagę na fakt, że troje wnioskodawców złożyło poprawki dotyczące tej samej materii, tj. zapewnienia prokuratorowi generalnemu statusu obligatoryjnego uczestnika postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Dotyczy tego dwudziesta dziewiąta poprawka, zgłoszona przez Klub Parlamentarny Prawa i Sprawiedliwości. Poprawka trzydziesta zgłoszona została przez Klub Parlamentarny Zjednoczonej Prawicy i poprawka trzydziesta pierwsza przez Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej. W przypadku poprawki trzydziestej pierwszej, nie zawiera ona konsekwencji koniecznych dla przeprowadzenia tego rodzaju zmiany, odnoszącej się do art. 82 ust. 3. Dodatkowo, w żaden sposób nie odnosi się do nowelizacji ustawy o prokuraturze. Z powyższych trzech poprawek, które dotyczą tej samej kwestii, z punktu widzenie legislacyjnego, najlepszą poprawką zgłosił Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem dwudziestej dziewiątej poprawki, głosowanej łącznie z poprawkami trzydziestą dziewiątą i pięćdziesiątą? (30) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały poprawki dwudziestą dziewiątą, trzydziestą dziewiątą i pięćdziesiątą.

Przyjęcie powyższych poprawek spowodowało bezprzedmiotowość poprawek: trzydziestej, trzydziestej pierwszej, czterdziestej i pięćdziesiątej pierwszej.

Przystępujemy do zaopiniowania poprawki trzydziestej trzeciej. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy w art. 57 po ust. 5 dodać ust. 6 w brzmieniu: „Przedstawicielom podmiotów, o których mowa w ust. 4 i 5 może towarzyszyć w czasie rozprawy nie więcej niż dwóch pracowników Kancelarii Sejmu RP”. Zazwyczaj przedstawicielami w Trybunale są posłowie, o różnym stopniu wiedzy w danej dziedzinie. Nie muszą znać dogłębnie całego materiału. Zależy nam na tym, żeby mogły uczestniczyć również „osoby techniczne”, pracownicy Kancelarii Sejmu, którzy znają, prowadzą daną ustawę i mogą służyć bezpośrednio wsparciem informacyjnym. Niestety, obecnie nie mogą siedzieć obok posłów, towarzyszyć i udzielać rady.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Pani poseł Beata Kempa, bardzo proszę.

Poseł Beata Kempa (ZP):

Jako osoba, która bierze udział w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, zwracam się z prośbą o przyjęcie tej poprawki. Jest to bardzo pomocne przy przedstawianiu stanowiska Sejmu i szczegółowego pytania dotyczącego, np. procesu legislacyjnego, które często zadaje Trybunał. To spowoduje, że będziemy bardziej profesjonalni i na bieżąco będziemy mogli korzystać z wiedzy naszych pracowników Kancelarii. Postępowania są często bardzo skomplikowane i dodatkowa wiedza jest przydatna Trybunałowi przy orzekaniu w sprawach. Bardzo proszę o przyjęcie poprawki.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Chcę tylko dodać, że przepis nie ma charakteru politycznego, ale jedynie techniczny.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Panie mecenasie, proszę o komentarz.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Chcę powtórzyć uwagę, którą zgłaszałem na posiedzeniu Komisji. W ocenie Biura Legislacyjnego nie jest to materiał o charakterze ustawowym. Tego typu kwestie powinny być pozostawione regulacji dotyczącej Kancelariom Sejmu i Senatu. Chcę również zwrócić państwu uwagę, że przepis nie obliguje do towarzyszenia przedstawicielom podmiotów, o których mowa w ust. 4 i 5, a jedynie oferuje taką możliwość. Kluczowe jest sformułowanie „może”.

Ostatnia uwaga dotycząca poprawki odnosi się do elementu merytorycznego, ale wymaga podkreślenia. Propozycja dodania ust. 6 odnosi się w swojej treści do ust. 4 i 5, do podmiotów, o których mowa w tych ustępach. W ust. 4 jest mowa o Sejmie, a w ust. 5 o Senacie. Zgodnie z tą poprawką, przedstawicielom grupy senatorów miałby towarzyszyć w postępowaniu przed Trybunałem pracownik Kancelarii Sejmu. Z naszego punktu widzenia nie jest to najlepsze rozwiązanie.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Pan twierdzi, że nie ma to znaczenia ustawowego. Każde postępowanie przed Trybunałem jest tak bardzo sformalizowane, że można określić, w którym miejscu stoi woźny, kiedy otwiera drzwi. Oczywiście jest to tylko przykład, ale kto siedzi w jakim miejscu ma znaczenie i ustawa powinna to określać.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Jeszcze jedno zdanie chce powiedzieć pani poseł Beata Kempa.

Poseł Beata Kempa (ZP):

Jeśli Trybunał wzywa na rozprawę, nikt nie może siedzieć obok posła, żaden doradca ani pracownik Kancelarii. Taka jest procedura. Z kolei zaproszonemu przedstawicielowi rządu towarzyszy dyrektor departamentu, który udziela informacji Trybunałowi, ponieważ minister lub wiceminister może przekazać głos tej osobie. Trybunał na to zezwala. Poseł nie ma przed Trybunałem żadnej pomocy, czasami w bardzo skomplikowanych sprawach. To jest niezwykle istotna kwestia. A przecież osoby doradzające przychodzą i siedzą na widowni.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem trzydziestej trzeciej poprawki? (28) Kto jest przeciwny? (0) Kto wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały trzydziestą trzecią poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania trzydziestej czwartej poprawki. Bardzo proszę o głos panie mecenasie.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Mamy jedną wątpliwość. Odnosi się ona do zakresu pojęcia „akta sprawy” oraz związanych z nim ekspertyz i opinii. Wątpliwość sprowadza się do pytania, czy ekspertyzy i opi-

nie nie są elementem „akt sprawy”? Jeżeli tak, ich wyróżnienie jest niecelowe. W tym momencie nie mam możliwości korekty poprawki. Podczas rozstrzygania proszę wziąć pod uwagę przedstawione wątpliwości.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem trzydziestej czwartej poprawki? (28) Kto jest przeciwny? (0) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (3) Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały trzydziestą czwartą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania trzydziestej piątej poprawki. Pani Krystyna Pawłowicz, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Artykuły 70 i 71 przewidują procedurę, która pozwala nie kontynuować spraw wniesionych do Trybunału przez posłów lub senatorów po zakończeniu kadencji. Jeżeli uprawniona liczba posłów lub senatorów składa taki wniosek, musimy założyć, że są tego świadomi. Na pewno kwestia dotyczy ważnego problemu prawnego i nie ma żadnego powodu, żeby takie sprawy nie były kontynuowane, a postępowanie umarzane. Najczęściej chodzi o bardzo ważne problemy prawne, które skutkują w życiu publicznym. Rozwiązanie problemu nie powinno mieć wpływu na zakończenie kadencji Sejmu. Każda sprawa wniesiona przez uprawnione podmioty powinna być rozpatrzona do końca w Trybunale.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem trzydziestej piątej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (22) Kto wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały trzydziestą piątą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania trzydziestej szóstej poprawki. Bardzo proszę panią poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Poprawka dotyczy w istocie art. 76 i 77 i powinny być one rozpatrywane łącznie. Obecne brzmienie projektu rozróżnia status podmiotów tzw. ważniejszych. Art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji mówi o podmiotach uprawnionych do złożenia wniosku do Trybunału, jak Prezydent RP, Prezes Rady Ministrów, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, itd. Tym podmiotom art. 76 otwiera prawo do orzeczenia w sprawie przez Trybunał. Przeszkodzić może tylko brak formalny. Natomiast w art. 77 projekt wymienia grupę tzw. gorszych podmiotów, tj. samorządy terytorialne, związki zawodowe i kościoły. W tym przypadku Trybunał Konstytucyjny stosuje blokadę, nie tylko w postaci błędów formalnych. Art. 77 ust. 1 mówi: „Wniosek zgłoszony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3–5 Konstytucji, oraz skargę prezes Trybunału kieruje do wstępnego rozpoznania w celu rozstrzygnięcia, czy spełniają wymagania warunkujące nadanie im dalszego biegu” i dalej „wydaje postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu wnioskowi lub skardze, jeśli wniosek lub skarga są oczywiście bezzasadne”. Krótko mówiąc art. 77 wobec słabszych ustrojowo i politycznie podmiotów wprowadza tzw. przedsąd, który jest powszechnie krytykowany, gdyż uniemożliwia merytoryczne rozstrzygnięcia przed Trybunałem Konstytucyjnym. Nie może być sytuacji, w której po złożeniu wniosku przez Prezydenta RP lub Prezesa Rady Ministrów, gdy nie ma braków formalnych, Prezes Trybunału od razu kieruje sprawę do rozpoznania. Z kolei, gdy wniosek złoży samorząd terytorialny, związek zawodowy lub wyznaniowy, zostanie on skierowany do wstępnego rozpoznania w celu rozstrzygnięcia, czy spełnia warunki. „Przedsąd” jest sprzeczny z konstytucją. Praktykę potwierdza ust. 3, który określa, że może być wydane postanowienie odmowne nadania dalszego biegu „jeśli wniosek lub skarga są bezzasadne”. Co oznacza stwierdzenie „bezzasadne”? Pkt 1 mówi o brakach formalnych, o cofnięciu wniosku lub skargi, a w pkt 3 stosuje się możliwość nierozpoznania sprawy bez merytorycznego orzeczenia. Jest to sprzeczne z konstytucją. Każdy ma prawo do sądu i do Trybunału.

Naszym zdaniem należy połączyć okoliczności art. 76 i 77. W art. 76 proponujemy wszystkie podmioty połączyć i uznać, że mają prawo skierować wniosek. Jeśli są błędy

formalne, Trybunał może zwrócić się o ich uregulowanie. W art. 77 należy jednolicie uregulować kwestię, w jakich okolicznościach Trybunał może wydać postanowienie odmowne. Należy stosować jednakowe kryteria dla wszystkich podmiotów. Konstytucja nie rozdziela na ważniejsze i mniej ważne, którym można zamknąć drogę przed sądem.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko Biura Legislacyjnego?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Poprawkę trzydziestą szóstą i trzydziestą siódmą należy rozpatrywać łącznie. Mamy jedną uwagę dotyczącą poprawki trzydziestej siódmej. Poprawki nie skutkują konsekwencjami dla brzmienia art. 78, który zawiera odesłanie do art. 77 ust. 3. W przypadku przyjęcia art. 77 w brzmieniu zaproponowanym w poprawce, odesłanie nie będzie prawidłowe.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawek trzydziestej szóstej i trzydziestej siódmej? (6) Kto jest przeciwny? (23) Kto wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały trzydziestą szóstą i trzydziestą siódmą poprawkę.

Trzydziesta ósma poprawka była już rozpatrzona. Poprawki trzydziesta dziewiąta i czterdziesta są już bezprzedmiotowe. Przystępujemy do zaopiniowania czterdziestej drugiej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

W art. 86 jest napisane: „Przewodniczący składu orzekającego wydaje zarządzenia mające na celu właściwe i sprawne przygotowanie rozprawy lub posiedzenia niejawnego, a w szczególności: 1) z zastrzeżeniem art. 45 ust. 3 wyznacza pierwszą naradę w sprawie nie później, niż w ciągu 2 miesięcy od upływu terminu przedstawienia stanowisk przez uczestników postępowania”. Nasza propozycja jest następująca: „1) wyznacza pierwszą naradę w sprawie nie później, niż w ciągu 2 miesięcy od upływu terminu przedstawienia stanowisk przez uczestników postępowania”.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czterdziestej drugiej poprawki?

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Przepraszam, chcę jeszcze powiedzieć, że u nas nie ma określenia „z zastrzeżeniem”.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Pani poseł, jak już się zacznie głosowanie, proszę zaczekać.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Ale później już nie będzie sensu wyjaśniać.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Przecież udzieliłam pani głosu. Proszę teraz nie przeszkadzać. Nie przerywajmy procesu głosowania, gdyż takie są zasady.

Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czterdziestej drugiej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (25) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały czterdziestą drugą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania poprawki czterdziestej trzeciej, zgłoszonej przez Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej. Nie słyszę chętnych do zabrania głosu.

Rozpoczynamy głosowanie. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czterdziestej trzeciej poprawki? (23) Kto jest przeciwny? (4) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały czterdziestą trzecią poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania czterdziestej czwartej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł Krystyna Pawłowicz.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Proponujemy w art. 93 ust. 1 połączyć w jedną całość obydwa podpunkty. W obecnej wersji ust. 1 zezwala na posiedzenie niejawne przed Trybunałem w dwóch sytuacjach: „1) pisemne stanowiska uczestników postępowania oraz pozostałe dowody zgromadzone w sprawie stanowią wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia lub 2) sprawa dotyczy zagadnienia prawnego, które zostało wystarczająco wyjaśnione we wcześniejszych orzeczeniach Trybunału". Sprzeciwiamy się drugiemu punktowi, gdyż uważamy, że nie powinno być możliwości niejawnego obradowania. Proponujemy, aby art. 93 ust. 1 brzmiał: „Trybunał może rozpoznać wniosek, pytanie prawne lub skargę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli pisemne stanowiska uczestników postępowania są zgodne oraz pozostałe dowody zgromadzone w sprawie stanowią wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia". W obecnym drugim punkcie ust. 2 nie powinno być wyłączenia zasady jawności. Konstytucyjnie obowiązuje zasada jawności.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czterdziestej czwartej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (23) Kto wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały czterdziestą czwartą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania czterdziestej piątej poprawki. Bardzo proszę panią poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Jednozdaniowy art. 94 brzmi: „Trybunał rozstrzyga sprawę wydając orzeczenie w formie wyroku lub postanowienia".

Nasza poprawka jest następująca: Zachowujemy jako ust. 1 powyższe zdanie. Dodajemy jeszcze trzy ustępy. Ust. 2 brzmi: „Trybunał rozstrzyga sprawy według kolejności wpływu spraw, przy czym orzeczenie Trybunału musi być wydane nie później, niż w ciągu 12 miesięcy od wniesienia do Trybunału wniosku, pytania prawnego lub skargi konstytucyjnej uprawnionego podmiotu". Zależy nam, żeby dyscyplinować Trybunał, który działa dość powolnie. Często czeka się latami na wydanie wyroków, orzeczeń. Kolejny ust. 3 brzmi: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prezes Trybunału może odstąpić od dochowania terminu, o których mowa w ust. 2 i przedłużyć go o kolejne 6 miesięcy". Ostatni ust. 4, który również mobilizuje i zobowiązuje Trybunał do ogłoszenia wyroku, żeby po ustnym ogłoszeniu wyroku nie trzeba długo czekać na jego upublicznienie, brzmi następująco: „Publiczne ogłoszenie orzeczenia Trybunału wraz z uzasadnieniem następuje nie później niż w terminie 30 dni od zamknięcia rozprawy".

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Panie mecenasie, proszę o opinię.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Biuro Legislacyjne ma uwagę dotyczącą ust. 4, gdyż reguluje on późniejszy termin publicznego ogłoszenia orzeczenia Trybunału. Należy zwrócić uwagę, że w projekcie tę materię reguluje art. 102. Państwo w żaden sposób nie odnoszą się do tego artykułu, który w ust. 2 wskazuje, że publiczne ogłoszenie orzeczenia następuje w określonych terminach. Są one zróżnicowane, w zależności od tego czy mamy do czynienia z postępowaniem na rozprawie, czy posiedzeniem niejawnym. Wobec tego państwa poprawka powinna odnosić się do art. 102.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czterdziestej piątej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (25) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały czterdziestą piątą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania czterdziestej szóstej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Treścią czterdziestej szóstej poprawki jest skreślenie art. 101, który brzmi: „Przedmiotem rozstrzygnięcia Trybunału może być czynność prawodawcza lub treść aktu normatywnego albo jego części. Orzekając o treści aktu normatywnego lub jego treści, Trybunał może także rozstrzygnąć o: 1) określonym rozumieniu aktu normatywnego lub jego części; 2) zakresie treści normatywnej wyrażonej w akcie normatywnym lub jego części”. Jest to przykład ustawowego przyznania nowej kompetencji Trybunałowi, która nie jest przewidziana w konstytucji. Co więcej, była usunięta po sporach jakie były między Trybunałem, a Sądem Najwyższym. Jest to określenie ogólnikowe i niezrozumiałe. Krótko mówiąc, Trybunał Konstytucyjny otrzymuje nową kompetencję do wydawania wyroków interpretacyjnych i zapełniania luk w prawie, tj. ust. 2 pkt 2 „zakresie treści normatywnej wyrażonej w akcie normatywnym lub jego części”. Wynika z tego, że można uzupełniać luki interpretacyjne o określonym rozumieniu aktu normatywnego. To było przedmiotem sporów. Niedawno czytałam w „Rzeczpospolitej” artykuł przedstawiający głos środowiska prawniczego, który stanowczo sprzeciwiał się tego rodzaju nowej kompetencji. Poza tym przedmiotem rozstrzygnięcia nie może być czynność prawodawcza, treść aktu normatywnego lub jego części. Nie wiadomo o co chodzi. To całkowicie wykracza poza konstytucję. Chcę powiedzieć, że Krajowa Rada Sądownicza również wyraziła stanowczy protest.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Panie mecenasie, proszę o opinię Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Chcę wskazać relację pomiędzy poprawkami czterdziestą szóstą, a czterdziestą siódmą. Pozytywna rekomendacja dla czterdziestej szóstej poprawki spowoduje negatywną rekomendację dla poprawki czterdziestej siódmej.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z państwa posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czterdziestej szóstej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (23) Kto wstrzymał się od głosu? (2) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały czterdziestą szóstą poprawkę.

Przystępujemy do głosowania czterdziestej siódmej poprawki. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem tej poprawki? (21) Kto jest przeciw? (0) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (5) Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały czterdziestą siódmą poprawkę.

Czterdziesta ósma poprawka już została zaopiniowana. Przed nami czterdziesta dziewiąta poprawka. Pani poseł Krystyna Pawłowicz, bardzo proszę.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Poprawka dotyczy fundamentalnego naruszenia konstytucji przez rozdział 10. Na posiedzeniach podkomisji uzasadniano, że jeden z artykułów konstytucji mówi, że ustawowo można uregulować organizacje i tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Art. 131 Konstytucji w ust. 1 przewiduje dla Marszałka Sejmu możliwość złożenia do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o wydanie postanowienia o stwierdzeniu czasowej niemożności sprawowania urzędu przez Prezydenta RP. Konstytucja w art. 131 nie formułuje żadnych przyczyn wystąpienia z takim wnioskiem przez Marszałka Sejmu. Niekonstytucyjność tej procedury polega na tym, że od pierwszego artykułu w 10 rozdziale, który określa procedurę, projektodawcy, a w istocie sędziowie Trybunału, przechodzą do porządku dziennego nad nieuregulowaniem przez konstytucję i dopuszczają zapis w art. 116: „Marszałek Sejmu, we wniosku w sprawie stwierdzenia przeszkody w sprawowaniu urzędu przez Prezydenta Rzeczpospolitej, wskazuje okoliczności, które przejściowo uniemożliwiają Prezydentowi RP sprawowanie urzędu”. Taki przepis nie ma prawa znaleźć się w ustawie. Jednakże sędziowie Trybunału, przy pomocy pana prezydenta, który był inicjatorem, godzą się, przyjmują do wiadomości i legalizują pozakonstytucyjny sposób rozpoczęcia procedury przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Możemy sobie wyobrazić, że Marszałek Sejmu występuje z powodem np. choroby psychicznej Prezydenta RP, jeśli większości sejmowej nie będą się podobały działania dotyczące, np. paktu klimatycznego lub relacji z Rosją. Konstytucja nie określa, jakie mają być powody. W projekcie dopuszczamy dowolność przyczyny i Trybunał Konstytucyjny nad nią proceduje. Nie istnieje w konstytucji dla Marszałka Sejmu podstawa do złożenia powyższego wniosku do Trybunału. Co więcej, obowiązuje cały czas zasada art. 7 Konstytucji, który określa, że wszystkie organy władzy publicznej działają tylko na podstawie i w granicach prawa. Konstytucja nie tworzy przykładowego wyliczenia, nie możemy w ustawie godzić się na to i pozwalać Marszałkowi Sejmu na wymyślanie powodów dla czasowego zawieszenia pełnienia funkcji przez głowę państwa. Możliwe są różne scenariusze, zwłaszcza w sytuacji nieprzyjaznych relacji pomiędzy Marszałkiem Sejmu, a Prezydentem RP. Z powyższych powodów uważamy, że cała procedura jest niekonstytucyjna i nie powinna istnieć. Dopóki nie zostanie zmieniona ustawa zasadnicza i w art. 131 doprecyzowane powody dotyczące czasowej niemożności sprawowania urzędu, procedura nie ma oparcia w konstytucji.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem czterdziestej dziewiątej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (23) Czy ktoś wstrzymał się od głosu? (1) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały czterdziestą dziewiątą poprawkę.

Przystępujemy do zaopiniowania pięćdziesiątej drugiej poprawki. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Krystyna Pawłowicz (PiS):

Poprawka dotyczy skreślenia art. 136. Uważamy, że poprzez ten artykuł większość sejmowa manipuluje procedurą obsadzania kolejnych stanowisk w Trybunale Konstytucyjnym, którego skład zmienił się w ubiegłym roku, a pod rządami nowego Sejmu może ulec jeszcze modyfikacjom. W projekcie przewidziano rozpoczęcie procedury wyłaniania kandydatów z trzymiesięcznym wyprzedzeniem, w pierwszej wersji nawet czteromiesięcznym. Jest to absolutnie niepotrzebne. Dzisiaj mamy trzydzieści dni. Trzy miesiące, które w projekcie zostały, nie są potrzebne. W Trybunale muszą znajdować się osoby o wybitnej wiedzy prawniczej, najczęściej powszechnie znane. Nie są to ludzie z gminy, ani spółdzielni ogrodniczej, których trzeba poznawać i szukać w archiwach dokumentów na ich temat. Trzymiesięczna procedura nie ma uzasadnienia w dobrym poznaniu kandydatów. Można się poznawać w kawiarni. A taka procedura wymagana jest przez Trybunał Konstytucyjny. Nie istnieją żadne powody dla okresu trzech miesięcy. W art. 136 większość sejmowa tworzy wyjątek od zasady, która istnieje w ustawie. Uważa ona, że jeśli kadencja upływa jeszcze w 2015 r. to wystarczy 30 dni na złożenie wniosku wyrażającego chęć kandydowania. Wynika to ze zwykłej kalkulacji. Jeżeli przyjęlibyśmy zasadę napisaną przez sędziów, to musielibyśmy już rozpocząć procedury i żaden z kandydatów nie zostałby wybrany. W związku z tym Platforma Obywatelska stwarza procedury, wyjątki od zasady, które niepotrzebnie wprowadziła i twierdzi, że 30 dni są wystarczające do rozpoczęcia procedury. Uważam, że to jest nadużycie. Art. 136 jest dowodem i świadectwem manipulowania ustawą w politycznym interesie większości sejmowej.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem pięćdziesiątej drugiej poprawki? (6) Kto jest przeciwny? (24) Kto wstrzymał się od głosu? (0) Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały pięćdziesiątą drugą poprawkę.

To była ostatnia poprawka, ale pozostał nam jeszcze wybór posła sprawozdawcy. Prezydium proponuje, żeby pozostał dotychczasowy poseł pan Robert Kropiwnicki. Czy jest ktoś przeciwny tej propozycji? Nie słyszę.

Stwierdzam, że wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam wspólne posiedzenie Komisji: Ustawodawczej oraz Sprawiedliwości i Praw Człowieka.